

به ناوی خودای به خشندهو میهره بان

به ناوی گه له وه

په رله مانی کوردستان - عیراق

پشت به حوکمه کانی بر گه (1) ی مادده (56) و مادده (53) ی یاسای ژماره (1) ی سالی 1992 ی هموار کراو و، له سه ر ئه وه ی که ئه نجومه نی وه زیران بهر چاوی خستوه، په رله مانی کوردستان - عیراق له دانیشتنی ئاسایی ژماره (11) ی رۆژی 2011/5/2 بریاری دانانی ئه م یاسایه یدا:

یاسای ژماره (4) ی سالی 2011 یاسای ئه نجومه نی ئاسایشی ههریمی کوردستان - عیراق

مادده ی یه که م:

مه به ست له و زار او وه و دهسته واژانه ی دادی، و اتا کانی بهرام به ریانه بو مه به ستی ئه م یاسایه:
یه که م: ههریم: ههریمی کوردستان - عیراق.
دووهم: سه رۆکی ههریم: سه رۆکی ههریمی کوردستان - عیراق.
سییه م: ئه نجومه ن: ئه نجومه نی ئاسایشی ههریم.
چوارهم: راویژکار: راویژکاری ئاسایشی ههریم.
پینجه م: ئاسایشی ههریم: پاراستنی ههریمی کوردستان - عیراق له ههره شه ی دهره کی و ناوخو.

مادده ی دووهم:

یه که م: به گویره ی ئه م یاسایه، ئه نجومه نیک به ناوی (ئه نجومه نی ئاسایشی ههریمی کوردستان) داده مه زریت و به سه رۆکی ههریمه وه گری دهریت و پیک دیت له:

- 1- ده زگای ئاسایشی ههریم.
  - 2- بهرپوه به رایه تی گشتی هه والگری سه ربازی.
  - 3- ئاژانسی پاراستن و زانیاری.
- دووهم: ئه نجومه ن پلان بو سیاسه تیکی یه کگرتووی ئاسایش داده ریژیت و ریکی ده خات و هه ماهه نگی له نیوان تیکرای ده زگاکانی په یوه ندیداردا به دی ده هییت.

مادده ی سییه م:

ئامانجی ئه م یاسایه دانان و دارشتنی بنه ما کانی ئاسایشی ههریمه له ری: یه که م: مسوگه ر کردنی ئاسایش و ئارامی له ههریمدا.
دووهم: پاراستنی بنه ماو پرهنسییه کانی ده ستووری و یاسایی ههریم.
سییه م: کو کردنه وه و شی کردنه وه ی زانیاری و هه لسه نگانندی ههر ههره شه یه ک بو سه ر ئاسایشی ههریم.

چوارەم: ئالگوگۆر كوردنى زانىارى له نيوان دەزگاكانى تايبەتمەند له هەريم و حكومەتى فيدرالدا.
پنجەم: ئالگوگۆر كوردنى تۆمەتبار و تاوانباران و رادەست كوردنى كيشەكانيان له نيوان دەزگاكانى ئاسايشى فيدرال و هاوشيوەكانيان له هەريمدا، بە گوێرەى ميكانيزمىك كه به پەپرەو ديارى دەكرىت.

شەشەم: پاراستنى ئاسايشى ئابوورى هەريم بە هەماهەنگى له گەل لايەنانى پەيوەنديدار.
هەوتەم: پاراستنى ئاسايشى هەريم له بوارەكانى تاوانە مەترسیدارەكان و تاوانە بەرنامەريژراوەكان و تاوانى ماددەى هۆشبەر و تەزوير كوردنى دراو و، گەندەلپى كارگيرى و دارايشى و شۆردنەوى سامان، بە گوێرەى ئەو ياسايانەى له هەريمدا كاربان بى دەكرىت.

هەشتەم: پاراستنى سيستمى زانىارى له هەريمدا.
نۆيەم: بەرەنگاربوونەوى تيرۆر بە گوێرەى ئەو ياسايانەى له هەريمدا كاربان بى دەكرىت.
دەيەم: بەرەنگاربوونەوى كارى سيخورى بە گوێرەى ئەو ياسايانەى له هەريمدا كاربان بى دەكرىت.

ياز دەم: پاراستنى ئاسايشى پەيوەندى كردن.
دواز دەم: پاراستنى ئاسايشى فرۆكەخانە و دەروازە سنوورپهه كان له هەريمدا.
سێز دەم: هەماهەنگى كردن له گەل لايەنانى پەيوەنديدار بۆ پاراستنى ئاسايشى كه سايبەتپى فەرمى له كاتى پيوستدا.

چوار دەم: هەماهەنگى كردن له گەل لايەنانى پەيوەنديدار بۆ بەدواداچوونى كاروبارى پەنابەران و ئاواره و بيانى نيشتەجى هەريم.
پاز دەم: پاراستنى ئاسايشى خۆراك و تەندروستى له هەريمدا بە هەماهەنگى له گەل لايەنانى پەيوەنديدار.

شاز دەم: پاراستنى ئاسايشى وزە و دەزگا ژيارپهه كان.
هەف دەم: هەماهەنگى كردن له گەل لايەنانى پەيوەنديدار بۆ پاراستنى ئاسايشى ريكخراوى نيۆدەولتەى و نيردەى ديپلوماتى و كونسولخانه كان له هەريمدا.
هەژ دەم: مسۆگەر كوردنى ئاسايشى بارەگا و پيكهاته كانى پيشمەرگە و كۆكردنەوى زانىارى هەوالگرى و مەيدانى و ستراتيژى و هەلسەنگانديان.

ماددەى چوارەم:

په كه م: ئەنجومەن راويژكارىكى: دەبيت، له لايەن سەرۆكى هەريمەوه بەپلهى وەزير دادەمەزرىت، دەزگاكانى سەر بە ئەنجومەن بەرپۆه دەبات و سەرپەرشتيان دەكات و هەماهەنگيان له نيواندا دەكات، جىگريكى دەبيت، بە گوێرەى ئەو دەسەلاتەى پى دەدرىت له بەجى گەپاندنى ئەركە كانيدا ياريدەى دەدات.

دووهم: بهرپرسی ئه‌و ده‌زگایانه‌ی له مادده‌ی دووهمی ئه‌م یاسایه‌دا هاتوون، ده‌بنه ئه‌ندام له ئه‌نجومه‌ندا و سه‌رۆکی هه‌ریمش بۆ هه‌یه له حاله‌تی ئاسایی پێویستیدا که‌سان یان ده‌زگای دیکه‌ی بۆ زیاد بکات یان بانگه‌یشتی ئه‌نجومه‌ن بکری‌ن.

سپه‌م: ته‌رخان کردنی بودجه‌ی ئه‌نجومه‌نی ئاسایشی هه‌ریم له نیو بودجه‌ی گشتیی هه‌ریمدا.

مادده‌ی پینجه‌م:

یه‌که‌م: ئه‌نجومه‌ن رێکار و ریساکانی ره‌فتاری وه‌زیفی و مه‌شقی تایه‌تمه‌ندی کادیرانی داده‌رێژیت. **دووهم:** ئه‌نجومه‌ن کارو په‌یکه‌ری ئه‌و ده‌زگایانه‌ی ناویان له مادده‌ی دووهمی ئه‌م یاسایه‌دا هاتووه، به‌په‌یره‌و یان به‌ یاسا، به‌گوێه‌ی په‌یوه‌ندی ده‌زگا که به‌ لایه‌نانی په‌یوه‌ندیده‌اره‌وه دیاری ده‌کات.

سپه‌م: به‌ یاسایه‌کی تایه‌ت ئه‌رک و ماف و حاله‌تی به‌رزه‌فتکاری ئه‌فسه‌ران و کارمه‌ندان له‌و ده‌زگایانه‌ رێک ده‌خه‌ریت که له مادده‌ی دووهمی ئه‌م یاسایه‌دا هاتوون.

مادده‌ی شه‌شه‌م:

راویژکار بۆ هه‌یه رێنمایی پێویست بۆ جیه‌جی کردنی حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه‌ ده‌ربکات.

مادده‌ی هه‌وته‌م:

کار به‌ ده‌قی هه‌یج یاسا یان بریارێک نا‌کریت که له‌گه‌ڵ حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه‌دا نا‌کۆک بێت.

مادده‌ی هه‌شته‌م:

پێویسته لایه‌نانی په‌یوه‌ندیده‌ار حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه‌ جیه‌جی بکه‌ن.

مادده‌ی نۆیه‌م:

ئه‌م یاسایه له‌ رۆژی بلا‌و‌کردنه‌وه‌ی له‌ رۆژنامه‌ی فه‌رمی (وه‌قایی کوردستان) دا، جیه‌جی ده‌کریت.

محمد قادر عبدالله

(د . که‌مال که‌رکوکی)

سه‌رۆکی په‌رله‌مانی کوردستان - عێراق

هۆیه‌کانی ده‌رچوون

به‌ مه‌به‌ستی دانان و دارشتنی بنه‌ماکانی ئاسایشی هه‌ریم و ئامانجه‌کانی و روون کردنه‌وه‌ی پیکهاته تایه‌ته‌کانی ئه‌نجومه‌ن و چۆنیه‌تی به‌جی گه‌یانندی ئه‌رکه‌کانی، ئه‌م یاسایه‌ ده‌رچوویندرا.

تییینی: ئه‌م یاسایه‌ به‌بریاری ژماره 14 ی سالی 2011 له‌لایه‌ن به‌رێز سه‌رۆکی هه‌ریمی کوردستانه‌وه‌ ده‌رچوینرا.